

بررسی وضعیت فعلی قیمت تیرآهن؛ توازن شکننده بین تولیدکننده و مصرف‌کننده

بازار آهن‌آلات کشور در نقطه‌ای حساس قرار گرفته است؛ جایی میان فشار هزینه‌های تولید از یک‌سو و رکود نسبی در تقاضا از سوی دیگر. طی روزهای اخیر، نشانه‌های متعددی از سردرگمی فعالان این بازار دیده می‌شود؛ تولیدکنندگان در انتظار بهبود نرخ فروش و جبران هزینه‌های سنگین انرژی و مواد اولیه هستند، درحالی‌که مصرف‌کنندگان نهایی، به‌ویژه سازندگان پروژه‌های عمرانی، با تردید و احتیاط به‌سمت خرید گام برمی‌دارند.

به گزارش خبرگزاری گزارش خبر، بازار آهن‌آلات کشور در نقطه‌ای حساس قرار گرفته است؛ جایی میان فشار هزینه‌های تولید از یک‌سو و رکود نسبی در تقاضا از سوی دیگر. طی روزهای اخیر، نشانه‌های متعددی از سردرگمی فعالان این بازار دیده می‌شود؛ تولیدکنندگان در انتظار بهبود نرخ فروش و جبران هزینه‌های سنگین انرژی و مواد اولیه هستند، درحالی‌که مصرف‌کنندگان نهایی، به‌ویژه سازندگان پروژه‌های عمرانی، با تردید و احتیاط به‌سمت خرید گام برمی‌دارند. این وضعیت، نوعی «توازن شکننده» میان دو سوی بازار ایجاد کرده است که هر تغییر جزئی در عرضه، نرخ ارز یا سیاست‌های صنعتی می‌تواند آن را به‌سرعت برهم بزند.

در این میان، تیرآهن به‌عنوان یکی از مهم‌ترین مقاطع فولادی و پایه اصلی سازه‌های عمرانی، نقشی کلیدی در تعیین جهت کلی بازار دارد. کاهش فعالیت‌های ساختمانی در نیمه دوم سال، همراه با رشد هزینه‌های تولید، باعث شده تا بازار این محصول در مرز میان رکود و نوسان قرار گیرد. تحلیلگران معتقدند که شرایط فعلی بیشتر از آن‌که نشانه ثبات باشد، بازتابی از «احتیاط گسترده» در میان بازیگران بازار است.

در چنین فضایی، رصد دقیق تحولات روزانه و گزارش‌های تخصصی وبسایت‌هایی چون آهن آنلاین (ahanonline.com) به مرجع تصمیم‌سازی بسیاری از فعالان بازار تبدیل شده است. بااین‌حال، چشمانداز کوتاه‌مدت بازار همچنان مبهم به‌نظر می‌رسد؛ چراکه هم تولیدکنندگان برای حفظ حاشیه سود خود ناچار به کنترل عرضه هستند و هم مصرف‌کنندگان در انتظار سیگنال‌های روشن‌تری از سمت سیاست‌های کلان اقتصادی و نرخ ارز به‌سر می‌برند.

روند قیمت تیرآهن در ماه‌های اخیر

بازار تیرآهن در ماه‌های اخیر نوسانات متعددی را پشت‌سر گذاشته است؛ نوساناتی که هم از تحولات اقتصادی کلان تأثیر پذیرفته و هم از وضعیت عرضه در بخش فولاد کشور. از نیمه دوم سال ۱۴۰۳، قیمت مقاطع فولادی به‌ویژه تیرآهن در مسیر افزایشی آرامی قرار گرفت و پس از مدتی ثبات نسبی، از اواخر زمستان همان سال شاهد رشد محسوسی در نرخ‌ها بودیم. در این مقطع، افزایش هزینه انرژی و حمل‌ونقل، به‌همراه بالا رفتن قیمت شمش، زمینه‌ساز جهش قیمتی شد و بازار وارد فاز جدیدی از رشد شد.

بررسی تغییرات قیمت تیرآهن در چند ماه گذشته

در ۳ ماهه نخست سال ۱۴۰۴، بازار درگیر اصلاح‌های پیاپی شد؛ قیمت‌ها که در اسفند و فروردین به اوج خود رسیده بودند، در اردیبهشت افت نسبی را تجربه کردند؛ اما از خردادماه بار دیگر مسیر صعودی در پیش‌گرفته شد و تا اواخر تابستان نرخ‌ها رشد قابل‌توجهی داشتند. این فراز و نشیب‌ها، ضمن آنکه بر رفتار مصرف‌کنندگان اثر گذاشت، موجب شد فاصله بین تولیدکننده و خریدار بیش از گذشته نمایان شود؛ چراکه سمت عرضه با فشار هزینه‌ها مواجه بود و سمت تقاضا نیز تحت تأثیر رکود ساخت‌وساز، قدرت جذب افزایش قیمت را نداشت.

تحلیل روند قیمت تیرآهن فایکو سایز ۲۰ در ماه‌های اخیر؛ از ثبات نسبی تا جهش‌های پیاپی

بررسی روند قیمتی تیرآهن سایز ۲۰ فایکو از آبان‌ماه ۱۴۰۳ تا ۱۱ آبان ۱۴۰۴ نشان می‌دهد که این محصول پس از ماه‌ها ثبات نسبی، از اواخر بهار ۱۴۰۴ وارد فاز افزایشی شده و در مقطعی رشد قابل‌توجهی را ثبت کرده است. داده‌ها حاکی از آن است که قیمت این مقطع در نیمه نخست دوره، در محدوده ثابت ۷.۸ تا ۸.۵ میلیون تومان نوسان داشت و بازار در شرایطی آرام و بدون هیجان قیمتی سپری شد.

v:shapetype>

"id="_x0000_t۷۵" coordsize="۲۱۶۰۰,۲۱۶۰۰" o:spt="۷۵" o:preferrelative="t"
<"path="m@۴@۵l@۴@۱۱@۹@۱۱@۹@۵xe" filled="f" stroked="f"

"v:shape id="Picture_x۰۰۲۰_۲" o:spid="_x۰۰۰۰_i۱۰۲۶" type="#_x۰۰۰۰_t۷۵">
<'style='width:۷۲۶pt;height:۳۳۶pt;visibility:visible;mso-wrap-style:square
"v:imagedata src="file:///C:/Users/Bagheri/AppData/Local/Temp/msohtmlclip/۰۱/clip_image۰۰۱.png">
</o:title="F۷۰۶۹۹۵۶

اما از اواخر اردیبهشت ۱۴۰۴، با رشد نرخ شمش فولادی، افزایش بهای انرژی و بالا رفتن هزینه حمل و نقل، روند صعودی تیرآهن فایکو آغاز شد و قیمت این محصول از ۱۳ میلیون تومان در اردیبهشت به بیش از ۱۷ میلیون تومان در تیرماه رسید؛ رشدی بیش از ۳۰ درصد در کمتر از دو ماه. این جهش کوتاه مدت، عمدتاً تحت تأثیر محدودیت عرضه در بورس کالا و افزایش نرخ مواد اولیه در زنجیره تولید رخ داد.

با این حال، از نیمه تابستان به بعد، بازار دوباره به تعادل نسبی بازگشت و قیمت ها در محدوده ۱۵ تا ۱۶ میلیون تومان نوسان کرد. این ثبات نسبی در شرایطی رقم خورد که سمت تقاضا در بازار آزاد تضعیف شد و پروژه های عمرانی و ساختمانی، به دلیل فشار نقدینگی و نبود اطمینان نسبت به سیاست های دولت در حوزه ارز و انرژی، خریدهای خود را به تعویق انداختند.

تحلیل بازار تیرآهن ذوب آهن اصفهان؛ نوسان میان سائیزهای ۱۴ و ۲۰

بازار تیرآهن در روزهای اخیر شرایطی نسبتاً متعادل اما شکننده را تجربه می کند؛ به ویژه درمورد محصولات ذوب آهن اصفهان که به عنوان مرجع قیمتی بازار شناخته می شوند. درحالی که نوسانات نرخ ارز، هزینه حمل و نقل و محدودیت های انرژی، فضای کلی معاملات را در حالت انتظار قرار داده، مقاطع سنگین تر مانند تیرآهن سائیز ۲۰ روندی آرام و تدریجی را طی می کنند، اما در سائیزهای سبک تر نظیر تیرآهن ۱۴ نوسان بیشتری به چشم می خورد.

در نیمه نخست سال ۱۴۰۴، بازار تیرآهن ۱۴ با رشد نسبی تقاضا از سوی انبوه سازان و پروژه های کوچک عمرانی مواجه شد و قیمت ها در ماه های خرداد و تیر به اوج مقطعی خود رسیدند؛ اما از مردادماه، به دلیل کاهش سرعت اجرای پروژه های ساختمانی و افت نقدینگی مصرف کنندگان، این روند معکوس شد و نرخ ها وارد فاز اصلاحی شدند. باوجوداین، محدودیت های تولیدی و افزایش هزینه شمش فولادی در اواخر مهرماه دوباره محرک هایی برای بازگشت آرام قیمت ها به سطوح بالاتر فراهم کرد.

v:shape>
<id="Picture_x۰۰۲۰_۳" o:spid="_x۰۰۰۰_i۱۰۲۵" type="#_x۰۰۰۰_t۷۵" style='width:۶۵۱.۵pt
<'height:۳۱۵.۵pt;visibility:visible;mso-wrap-style:square
"v:imagedata src="file:///C:/Users/Bagheri/AppData/Local/Temp/msohtmlclip/۰۱/clip_image۰۰۳.png">
</o:title="۲۵D۴۰D۵F

در مقابل، تیرآهن سائیز ۲۰ که معمولاً برای سازه های صنعتی و سنگین استفاده می شود، واکنش کندتری به نوسانات نشان داده است. این مقطع بیشتر از سمت عرضه تأثیر می پذیرد تا سمت تقاضا؛ به ویژه در مقاطع زمانی که تولید نوردکاران با محدودیت برق یا گاز مواجه می شود. ثبات نسبی در معاملات این سائیز طی شهریور و مهر نشان می دهد بازار حرفه ای تر و محافظه کارانه تری دارد، درحالی که تیرآهن ۱۴ به دلیل حجم معاملات بیشتر در بازار آزاد و تأثیرپذیری از فضای عمومی ساخت و ساز، زودتر به تغییرات اقتصادی واکنش نشان می دهد.

بازار تیرآهن کشور در ماه های اخیر در شرایطی پیش رفته است که به رغم رکود محسوس در پروژه های عمرانی، روند قیمتی محصولات ذوب آهن اصفهان همچنان صعودی باقی مانده است. بررسی داده های قیمتی نشان می دهد که از ابتدای سال تا نهم آبان ۱۴۰۴، هر دو سائیز ۱۴ و ۲۰ این کارخانه رشد قابل توجهی را تجربه کرده اند؛ به طوری که تیرآهن سائیز ۱۴ در این بازه بیش از ۱۰۰ درصد و تیرآهن سائیز ۲۰ حدود ۱۴۰ درصد افزایش قیمت داشته اند.

درمجموع، بازار تیرآهن ذوب آهن اصفهان در سائیزهای ۱۴ و ۲۰ در وضعیت «توازن شکننده» قرار دارد؛ جایی میان فشار هزینه ای تولیدکنندگان و ضعف تقاضای مصرف کنندگان که هرگونه تغییر سیاستی در انرژی، صادرات یا نرخ ارز می تواند این تعادل را به سرعت بر هم بزند.

بازار آهن‌آلات کشور در هفته‌های اخیر بیش از هر زمان دیگری زیر سایه سیاست‌های تولیدکنندگان بزرگ قرار گرفته است. تیرآهن، به‌عنوان یکی از مهم‌ترین مقاطع فولادی در بخش ساختمان و زیرساخت، نه‌تنها از نرخ مواد اولیه و انرژی تأثیر می‌پذیرد، بلکه به‌شدت تابع تصمیمات قیمتی شرکت‌های بزرگ فولادی، به‌ویژه ذوب‌آهن اصفهان است. این شرکت عملاً نقش «قیمت‌ساز» بازار را ایفا می‌کند و هر تغییر در سیاست عرضه یا حجم تولید آن، به‌سرعت در قیمت‌های بازار آزاد و رفتار سایر کارخانه‌ها منعکس می‌شود.

در ماه‌های گذشته، کاهش عرضه در برخی سایزها و تمرکز بخشی از تولیدات بر صادرات، موجب رشد تدریجی قیمت تیرآهن در بازار داخلی شد. درمقابل، سایر تولیدکنندگان کوچک‌تر، به‌ویژه نوردکاران بخش خصوصی، به‌دلیل هزینه‌های بالا و محدودیت در دسترسی به شمش فولادی، عمدتاً از سیاست قیمتی شرکت‌های بزرگ تبعیت کرده‌اند.

درشرایطی که تقاضای واقعی بازار به‌دلیل رکود ساخت‌وساز کاهش یافته است، کنترل عرضه ازسوی بازیگران اصلی مانع از افت محسوس قیمت‌ها شده و نوعی توازن شکننده میان عرضه‌وتقاضا را رقم زده است. کارشناسان معتقدند درصورت افزایش عرضه ازسوی تولیدکنندگان بزرگ، امکان بازگشت قیمت‌ها به سطوح تعادلی وجود دارد، اما درصورت تداوم محدودیت‌های انرژی یا افزایش صادرات، بازار بار دیگر با روند افزایشی روبه‌رو خواهد شد.

فشار بازار مصرف: سازندگان و پروژه‌های عمرانی زیر بار هزینه

افزایش مستمر قیمت تیرآهن و سایر مقاطع فولادی در هفته‌های اخیر، فشار قابل‌توجهی را بر بخش مصرفی بازار، به‌ویژه سازندگان و پروژه‌های عمرانی، وارد کرده است. درشرایطی که بهای تیرآهن در بازار آزاد طی ماه‌های گذشته رشد محسوسی را تجربه کرده، بسیاری از فعالان حوزه ساخت‌وساز با چالش تأمین مصالح و مقاطع فولادی روبه‌رو شده‌اند و برخی پروژه‌ها به‌دلیل افزایش هزینه تمام‌شده، وارد فاز کند یا توقف موقت شده‌اند.

ترکیب عواملی همچون محدودیت در عرضه ازسوی تولیدکنندگان بزرگ، نوسان نرخ ارز و افزایش بهای انرژی، به افزایش هزینه‌های تولید و در نتیجه رشد قیمت فروش در بازار مصرف منجر شده است. این روند به‌ویژه در پروژه‌های دولتی و عمرانی که بودجه آن‌ها براساس نرخ‌های سال گذشته تنظیم شده، موجب فشار مضاعف بر پیمانکاران شده است.

در کنار آن، رکود نسبی در بازار مسکن نیز باعث شده تقاضای واقعی با احتیاط بیشتری عمل کند و خریدهای عمده جای خود را به خریدهای مقطعی و محدود بدهد. بااین‌حال، نبود ثبات در قیمت‌ها و چشم‌انداز نامشخص بازار فولاد، فضای تصمیم‌گیری را برای سازندگان دشوار کرده است. ادامه این وضعیت می‌تواند به کاهش سرعت اجرای طرح‌های عمرانی و تعویق پروژه‌های بخش خصوصی منجر شود؛ مگر آنکه با افزایش عرضه و کنترل هزینه‌های تولید، شرایط تعادلی‌تری در بازار آهن‌آلات کشور برقرار شود.

تأثیر سیاست‌های دولتی و صادرات بر تعادل بازار آهن‌آلات

دولت باهدف افزایش درآمد ارزی صادرات فولاد را تشویق کرده و در چند ماه گذشته آمارها حکایت از رشد قابل‌توجه ارزش صادرات زنجیره آهن و فولاد دارد. این رویکرد هرچند برای اقتصاد کلان مفید است، اما برای بازار داخلی تیرآهن و سایر مقاطع فولادی، به‌معنای کاهش نسبی عرضه داخل و افزایش فشار هزینه‌ای تولیدکنندگان بوده است.

به‌عبارت‌دیگر، وقتی بخشی از تولید به بازار خارجی هدایت می‌شود، عرضه برای بازار داخلی محدودتر می‌شود و درنتیجه قیمت‌ها تحت‌فشار صعودی قرار می‌گیرند. ازسوی‌دیگر، سیاست‌های انضباطی داخلی مانند کنترل قیمت در بورس کالا، الزام عرضه صادراتی، تغییر تعرفه صادرات یا کاهش سهم تولید داخلی، محیطی از عدم قطعیت برای تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان ایجاد کرده است.

کارشناسان بااشاره‌به محدودیت‌های انرژی و نوسانات ارزی می‌گویند که این سیاست‌ها نه‌تنها عرضه را تحت‌فشار قرار داده، بلکه امکان برنامه‌ریزی بلندمدت برای کارخانه‌ها و پروژه‌های عمرانی را کاهش داده‌اند. نتیجه این است که بازار داخلی در وضعیت «تعادل شکننده» قرارگرفته است؛ جایی که قیمت‌ها ممکن است با کوچک‌ترین تغییر در سیاست ارزی یا صادراتی مجدداً بالا برود.

روشن است که سیاست‌های دولتی و صادرات فولاد درحال حاضر نقش دوگانه‌ای دارند: از یک‌سو، صادرات می‌تواند ظرفیت تولید را فعال نگه دارد و ارزی را افزایش دهد؛ اما ازسوی‌دیگر، اگر تنظیمات داخلی و تعادل عرضه‌وتقاضا به‌درستی مدیریت نشود، فشار بر بازار داخلی افزایش خواهد یافت و قیمت مقاطع مانند تیرآهن به‌سرعت رشد خواهد کرد؛ بنابراین، برای ثبات بازار آهن‌آلات ضروری است که سیاست‌گذار میان حمایت از صادرات و تضمین تأمین بازار داخلی تعادل برقرار کند.

بازی صادرات و ارز؛ سود برای تولیدکنندگان یا تهدید برای بازار داخل؟

در ماه‌های اخیر، بازار فولاد و آهن‌آلات ایران درگیر نوعی بازی دو سر برد و دو سر باخت میان سیاست ارزی و صادراتی دولت شده است؛ بازی‌ای که در ظاهر سود قابل‌توجهی را نصیب تولیدکنندگان بزرگ کرده، اما در عمق خود تعادل بازار داخلی را تهدید می‌کند.

با افزایش نرخ ارز نیمایی و رشد تقاضای صادراتی، تولیدکنندگان بزرگ فولاد تمایل بیشتری به فروش محصولات خود در بازارهای خارجی پیدا کرده‌اند. صادرات، به‌ویژه در شرایط افزایش نرخ دلار، سود خالص تولیدکنندگان را چند برابر می‌کند؛ چراکه هزینه‌های داخلی بر پایه ریال و درآمد بر پایه ارز محاسبه می‌شود. همین مزیت باعث شده در ماه‌های اخیر، بخشی از عرضه داخلی به‌سمت بازارهای منطقه‌ای مانند عراق، ترکیه و آسیای میانه منحرف

شود.

اما روی دیگر این سکه، کاهش عرضه در بازار داخل و رشد تدریجی قیمت مقاطع فولادی از جمله میلگرد و تیرآهن است. زمانی که شرکت های بزرگ فولادی به جای عرضه مستمر در بورس کالا، ترجیح می دهند بخشی از تولید را صادر کنند، پروژه های عمرانی و سازندگان داخلی با افزایش هزینه های خرید مواجه می شوند. در نتیجه، فشار قیمتی به زنجیره ساخت و ساز و صنایع وابسته منتقل می شود.

پیش بینی کارشناسان از آینده بازار تیرآهن

بازار تیرآهن در هفته های اخیر در نقطه ای حساس از تعادل قرار گرفته است؛ جایی میان رکود تقاضا و فشار هزینه های تولید. کارشناسان معتقدند که در ادامه پاییز و با نزدیک شدن به فصل محدودیت های انرژی، روند عرضه از سوی تولیدکنندگان بزرگ فولادی مانند ذوب آهن اصفهان با نوسان همراه خواهد شد و همین مسئله می تواند عامل اصلی تعیین کننده مسیر قیمتی در ماه های آینده باشد.

به گفته تحلیلگران بازار آهن، کاهش سرعت پروژه های عمرانی و رکود ساخت و ساز باعث شده سمت تقاضا در وضعیت کم رmq باقی بماند. با این حال، رشد تدریجی هزینه های انرژی، حمل و نقل و مواد اولیه، مانع از افت قابل توجه قیمت ها شده است. از نگاه کارشناسان، اگر دولت در نیمه دوم سال سیاست های انقباضی در بخش انرژی و گاز را تشدید کند، احتمال کاهش تولید و رشد تدریجی قیمت تیرآهن در سایزهای پرمصرف وجود دارد.

در مقابل، برخی فعالان بازار معتقدند که با افزایش عرضه در بورس کالا و ثبات نرخ ارز، امکان بازگشت بازار به تعادل قیمتی وجود دارد. به باور این گروه، هرگونه افزایش عرضه از سوی تولیدکنندگان بزرگ می تواند فضای رقابتی را تقویت و از رشد بی رویه نرخ ها جلوگیری کند.